

tyrannidem piæ memoriæ Werinharius Magdeburgensis archiepiscopus occisus est; Adelbertus Wormatiensis episcopus adhuc ab ep, contra sedis apostolicæ præceptum, in captione cruciatur; multa hominum millia ejus factione sunt occisa; quamplures ecclesiæ abbatis reliquiis (*sic*) incensæ ac penitus destructæ.

2. Innumerabilia quidem facinora sunt quæ idem Henricus in principes nostros perpetravit, eo quod sibi, contra sedis apostolicæ decretum, ut regi obedire noluerunt, et colloquium quod vos pro inquirenda justitia et pace componenda fieri decrevistis, ex culpa Henrici et fautorum ejus (irritum) remansit.

3. Quapropter vestram humiliter imploramus clementiam, ut nobis, imo sanctæ Dei Ecclesiæ decretam sacrilego pervasori Ecclesiarum justitiam B faciat.

Actum Romæ anno ab Incarnatione Domini 1080, pontificatus vero domini Gregorii papæ septimi anno VII indictione III.

NOTÆ SEVERINI BINII.

Concilium Coronæ, quam ex hoc concilio Gregorius papa ad Rodolphum misit, iste versus inscriptus fuit :

Petra dedit Petro, Petrus diadema Rodulpho.

In hac synodo ventilatam quoque esse antiquam illam controversiam inter Turonensem et Dolensem Britannæ Ecclesiam ejusdem Gregorii papæ litteræ ad episcopos Britannæ datæ significant. Nihil certi in ea definitum, sed de mittenda legatione in Britanniam ad causam cognoscendam deliberatum; deque juribus Lemovicensis Ecclesiæ super monasteria a Dolensibus monachis usurpata, atque aliis a Remensi archiepiscopo occupatis in eadem actum esse, eadem epistolæ testantur. Baronius, anno 1080, numero decimo sexto.

ADDITIO AD ROMANUM VII CONCILIUM.

Anni 1080.

In quo Henricus regno exspoliatur, Rodolphus investitur.

(Supplem. MANSI, II, 46.)

Ex hac synodo scriptas testatur Annalista Saxo Eccardi litteras, quas ex illo acceptas hic repeto. Forte tamen hæ litteræ præcesserunt sententiam in Henricum regem in concilio pronuntiatam. Hanc vero sententiam anno 1080 tunc arbitror dictam, cum Henricus victoria de Saxonibus relata inflatus omnem in apostolicam sedem observantiam abjecit. Prælium vero illud die VI Kal. Februarii Annalista Saxo consignat. Ex quo fieret concilium hoc Januario mense convenisse. Quibus constitutis, hoc Romanum ab eo in quo sententia exauctorationis in Henricum dicta est, consignaturque Martio mense, plane distinguitur.

In ipso anno dominus apostolicus in Teutonicas partes a synodo subjectam misit epistol.

• GREGORIUS, servus servorum Dei, omnibus archiepiscopis et episcopis in Teutonico, atque in Saxo- nico regno commanentibus, omnibusque principibus, cunctisque majoribus et minoribus, qui non sunt excommunicati, et obedire voluerunt, salutem et apostolicam benedictionem. •

Quomodo ex lite et dissensione vestra maximum in sancta Ecclesia periculum fieri quotidie cognoscimus, visum est nobis, visum est et fratribus nostris in concilio congregatis summa ope elaborare pro viribus, quatenus idonei nuntii, tam religione quam scientia pollentes, e latere apostolicæ sedis ad partes vestras mitterentur, qui religiosos episcopos, laicos

etiam pacis et justitiæ amatores, in partibus vestris commorantes, ad hoc opus idoneos congregarent; qui domni gratia præeunte, die et loco ab illis statuto, tam ipsi quam quos ipsi adjungere adhuc debemus, aut pacem componant, aut, veritate præcognita, super illos qui sunt sancti, dissidii causa canonicam censuram exerçant. Verum quomodo nonnullos diabolico instinctu confectos, iniquitatis suæ facibus ignitos, cupiditate inductos, discordiam potius quam pacem fieri et videre desiderantes fore non ignoramus; statuimus in hac synodo, sicut et in præterita, ut nulla persona alicujus potentie vel dignitatis sive parva sive magna, sive princeps sive subjectus aliqua præsumptione audeat legatis nostris obsistere, et cum ad vos pervenerint de componenda pace contraire, nec postea contra interdictum illorum alter in alterum audeat insurgere, sed usque ad diem ab illis statutum firmam pacem omnes sine ulla occasione et fraude observent. Quicumque autem hæc vestra instituta ulla præsumptione violare tentaverit, anathematis vinculo eum ligamus, et non solum in spiritu, verum etiam in corpore et in omni prosperitate hujus vitæ apostolica auctoritate innotamus, et victoriam in armis auferimus, ut sic saltem confundantur et duplici contritione contendantur.

CONCILIIUM ROMANUM VIII,

In causa Henrici regis et episcoporum quorundam, celebratum anno Domini 1081.

(MANSI, Concil. XX, 577.)

Anno ab Incarnatione Domini millesimo octuagesimo primo, pontificatus vero Gregorii septimi anno

octavo nondum exacto, præside eodem apostolico celebrata est synodus Romæ in basilica ejusdem Sal-

et Redemptoris nostri Jesu Christi, in qua A
 ista sententiam depositionis archiepiscopo-
 relatensis et Narbonensis atque excommuni-
 s per legatos apostolicæ sedis promulgatam,
 is papa, his qui aderant collaudantibus, fir-

icum quoque dictum regem, et omnes fau-
 jus, qui in præterita excommunicatione ani-
 duraverunt, iterum excommunicavit.

hematizavit item Ildimundum et Landum
 ninos tyrannos, omnesque adjutores eorum.
 erea suspendit ab officio quosdam episcopos,
 concilium invitati, neque ipsi neque nuntii
 pro ipsis venerunt.

CONCILIUM ROMANUM HABITUM ANNO 1081.

Gregorii VII papæ nono, IV Nonas Maii, B
 entibus simul episcopis, cardinalibus, abba-
 archipresbyteris ut discerent utrum bona
 arum possent poni in pignore pro pecunia
 da ad resistendum Guiberto, archiepiscopo
 ati Romanam sedem invadere conanti, quæ-
 storitatibus exemplisque sanctorum, unani-

miter laudaverunt sacras res Ecclesiarum nullate-
 nus in militia sæculari exponendas, nisi in alimonia
 pauperum, in sancto usu rerum divinarum, et in
 redemptione captivorum. Ita quippe sub procura-
 tione Joseph fuerant immunia a tributo prædia sa-
 cerdotum, nec exponebatur aut mittebatur in cor-
 bonam pretium sanguinis (*Matth. xxvii*), nec Helio-
 dorus raptor sacrarum rerum sub Onia pontifice
 fuit impunitus (*II Mac. iii*). Quibus actis interfue-
 runt Joannes episcopus Portunensis, Joannes episco-
 pus Tusculanensis, Umberto episcopus Prænesti-
 nus, Brunus episcopus Signinus, Beno cardinalis
 Sancti Martini, Ber..... cardinalis Chrysogoni, Bene-
 dictus cardinalis Sanctæ Pudentianæ, Cono cardi-
 nalis Sanctæ Anastasiæ, Azo cardinalis Sancti
 Marci, Romanus cardinalis Sanctæ Susannæ, Bonus
 senior cardinalis Sanctæ Mariæ, Maurus abbas
 Sancti Sabbæ, Laurentius cantor, Petrus archipre-
 sbyter de porta Latina, Joannes archipresbyter de
 Sancto Sebastiano, Joannes archipresbyter de Sancta
 Cæcilia,..... archipresbyter Salvatoris, et alii plures.

CONCILIUM ROMANUM IX,

Anno Domini 1083 celebratum.

(Apud MANSI, *Concil.* tom. XX, col. 587).

Anno ab Incarnatione Domini millesimo (451) C
 simo quarto, pontificatus verb domini Gre-
 pæ septimi anno undecimo, duodecimo [xiv]
 as Decembris, præside eodem apostolico,
 ta est tribus diebus in Lateranensi basilica
 s, in qua fuerunt archiepiscopi, episcopi,
 t et] abbates Campani, et de principatibus
 Apulia, pauci quoque Gallicani; nam pluri-
 nrici tyranni perfidia iter retro vertere con-
 ui Ostiensem episcopum de apostolica lega-
 deuntem contra fas et juramenti fidem capi
 ve permisit. Tres autem synodos quadrage-
 ejusdem Henrici persecutio impedivit [præ-
 . Qui semel beatum Paulum, bis beatum Pe-
 ggressus, demum post multum fusi sangui-
 n tam suorum fortitudine quam negligentia D
 porticu[porticæ] muros subripuit. Romanum
 m vulgus, pars videlicet copiosior civitatis,

biennii bello fatigatum, acri inedia laborabat : cum
 nec ipsis ad vicina oppida vel castra exire liceret,
 nec illi jurati Henrici in Urbem vellent negotiatum
 venire; multi quoque fame abacti Urbem reliquerant.
 Proinde cæteri bello remissius attentis rem ex animo
 minus gerebant, et a custodiis, prout cuique licebat,
 sine timore negligentes aberant. Hæc super Henrici
 tyrannide, quia se occasio præbuit, præstrinxisse
 sufficiat.

Cæterum dominus apostolicus in eadem synodo de
 fidei forma et Christianæ religionis conversatione,
 sed et robore animique constantia ad præsentem
 pressuram necessaria, ore non humano sed ange-
 lico patenter edisserens, die tertia totum fere conventum
 in gemitus et lacrymas compulit, sicque conci-
 lium apostolica benedictione lætificatum in pace
 dimisit.

Dantur variantes ex cod. Mutin.
 Legendum 1083, ut annus xi Pontificatus
 i hoc anno inchoatus certo demonstrat. Præ-

terquam quod an. 1084, m. Novembri, Gregorius VII
 Romæ non erat. PAGIUS *ad An.* 1083, n. 6.

CONCILIUM ROMANUM X,

Guibertus antipapa et hæresiarcha atque Henricus pseudoimperator cum omnibus suis
 fautoribus, excommunicatur, anno Domini 1084.

(MANSI, *Concil.* XX, 589).

hoc concilio ista Bertholdus : Dominus autem
 collecta synodo, iterum sententiam anathema-

tis in Guibertum hæresiarcham, et Henricum, et
 omnes eorum fautores, promulgavit; quod et in festo